

MARIA BENEYTO
LA GENT QUE VIU AL MÓN

«Una hora curta»*

El conte de Maria Beneyto «Una hora curta» forma part del recull *La gent que viu al món* (1966). En ell: «ens presenta les dures i míseres condicions de vida del proletariat urbà [...] I en *Una hora curta* Salvadora, la protagonista del conte, viu en una casa que tenia ben poc de casa, té cinc fills i un en camí i un marit sense treball» (Ballester, Josep (1997) «Introducció» a Maria Beneyto, *La gent que viu al món*, Bromera edicions, 1997, p. 33).

FRAGMENT 1

“El carrer era estret, gris, amb mosques. Llefiscós d’humitat o de rascles indefinibles, de temps aturat i de vida bruta. Al seus racons restaven coses que ningú no reclamava, abandonades al seu propi oblit, i això feia que el carrer pareguera sempre estranyament inquiet, entre vius residus i veus que pujaven fins a dalt, per mai no deixar-nos sols. I la casa era ben poca cosa. Una casa que semblava imitar les coves com en un acte de bona intenció. Fonda, fosca.”

Maria Beneyto, *La gent que viu al món*, Bromera, 1997, p. 154.

FRAGMENT 2

“No es trobava gens bé. El ventre li feia mal. Més cada vegada. I la urgència de la data es feia present, apressant-la, perquè el vestit havia de ser tramés a temps, segons va prometre. La senyoreta Mercé ja li ho havia advertit.

— Podrà vosté Salvadora, en tan pocs dies? Pense en la responsabilitat del compromís en què es fica. El vestit cal tenir-lo acabat dijous. És el dia que combrega la nena, a les nou del matí.[...] Pense-ho bé. Si de cas vosté no pot fer-ho, Marieta farà la faena.

És clar. Marieta no tenia cinc fills. Ni el marit sense treball. Ni havia d’atendre la casa. Podia fer-ho ben còmodament.

—Però jo necessitava moltíssim aquells diners.

[...]

—Quant fa que t’has alçat? No t’he sentit. O és que no et gitaes al llit anit?

—Cal acabar això. És necessari.

—Necessari? Per què?

—Perquè em vaig comprometre a tenir-lo avui. La nena combrega aquest matí, què no ho saps? Per això i per cobrar-lo. I perquè hem d’estar bé amb ells perquè et donen aquella carta de recomanació. Si aconsegueixes aquesta feina, eixiríem un poc de penes.

Ella parlava espaïant les paraules. Apretava el dolor entre les dents sense deixar de cosir. Afanyant-se.

—Escolta, Aureli, fes alçar els xiquets i endus-te'ls. Açò meu a penes no tardarà a anar. Cal preparar-ho tot, que en acabar el vestit...

—Què és això que ja va? El part? Haver-ho dit dona! Vinga, deixa-ho tot. El vestit se'n va a fer punyetes ara mateix i tu et fiques dins el llit. Corrents me'n vaig a cridar a don Vicent.

—Que no, Aureli, deixa'm. Puc, puc encara. Emporta't els xiquets.

—Te'n vas al llit ara mateix. I sense dir ni pruna.

—Aureli, per l'amor de Déu. Emporta-te'ls. Ves-te'n. He d'acabar-ho. Mai no t'he demanat res, veritat? Dons açò t'ho demane pel que més vulgues. Deixa'm acabar. Puc, puc...

[...]

En eixir l'home, ella es mossegà els llavis ofegant el gemec que se li escapava. S'aconsolava parlant en veu alta.

—Senyor, doneu-me una hora curta! Ajudeu-me! I que em done temps. Tothom està preparat esperant-me. No puc fallar-los.

[...]

—És quasi l'hora! Senyor, que puga, que espere una mica...

Va esdevenir-se en passar l'últim repunt a màquina.

—Déu meu! Les aigües ja...

[...] Ella encara va poder llevar bastes i pegar les darreres puntades. Ni per un moment tenia els llavis quiets. Demanava constantment l'ajornament, la demora. Pregava per poder arribar. I ho estava aconseguint.

— Aureli!

Hi va acudir ell des de la cuina.

—Don Vicent? L'avise ja?

No, Aureli, escolta...(Una mica més, Senyor.) Aureli, dona'm la planxa. Neteja-la, que no taque. Ho planxe i queda enllestit. (Aguanta, aguanta fill. Ja vinc.) Sí, bé, Aureli. Ara estén-ho per l'altre costat. No tremoles. Aureli, no, no plores. Ja vinc...anem de seguida. La caixa. Dus la caixa. Vés alerta. T'he cremat. Aureli? Et fa molt de mal? La caixa, dona't pressa, afanya't!

Ell acostà la gran caixa de cartó. Va quedar el vestit ben col·locat, vistós. Eren les vuit. I trucaven a la porta.

— Vénen a buscar el vestit. Aureli. Dóna'ls la caixa...No, no te'n vages! Porta'm al llit primer. I crida, crida ja, de seguida, don Vicent!

I diuen—ella mateixa ho conta— que és així com jo vaig nàixer.”

Maria Beneyto, *La gent que viu al món*, Bromera, 1997, p. 155-160.

*Fragments seleccionats per Rosa Roig per al curs de formació del professorat «Les dones que ens falten».